

Invitation til medlemsmøde – Tirsdag d. 7. marts

1. Afgrødemarkedet – hvad vej peger prispilen?

Mange faktorer påvirker afgrødeprisen. Krigen i Ukraine én af dem, men der er også andre vigtige faktorer. Kom og hør seneste nyt om et marked i konstant bevægelse.

v. *Jakob F. Kjærsgaard, planteavlskonsulent, VKST*

2. Den aktuelle økonomiske situation

Krig, inflation, råvarepriser, uro, storkonflikt og meget andet har store konsekvenser for økonomien både nationalt og internationalt. Hvad har 2023 i vente? Hvilke analyser / prognoser / trends er i fokus hos Danske Bank? Det gør oplægget her os klogere på!

v. *Jens Dissing Odgaard, senior private banker, Danske Bank*

3. Hvor løber spildevandet hen?

Danmark har overfor EU tilkendegivet, at alt spildevand renses, men måske er det ikke den faktiske situation. Lever Miljøstyrelsen op til deres forpligtelser? Gør kommunerne? Gør forsyningerne? Eller sker der reelt en spildevandsforurening af det vandmiljø som landbruget (også) arbejder for at passe på? En dybt engageret landmandskollega har kastet sig ind i spildevandssagen og med faglige argumenter fået opmærksomhed fra både medier og folketingspolitikere. Hør seneste status på en kæmpe indsats.

v. *Knud Jeppesen, landmand, Jelling*

Program

- Kl. 14.00 Velkommen v. formand Claus Neergaard
Kl. 14.05 1. Afgrødemarkedet
Kl. 14.50 Kaffepause
Kl. 15.05 2. Den aktuelle økonomiske situation
Kl. 15.50 Pause
Kl. 16.00 3. Hvor løber spildevandet hen?
Kl. 17.00 Tak for i dag

Sted: Café Vognporten, Borreby Herreborg, Borrebyvej 41, 4230 Skælskør

Tilmelding: Senest mandag d. 27. februar til foreningssekretær Charlotte Frimer Petersen på tlf. 61 75 43 20 (gerne sms) eller e-mail: cfp@loes.dk

Bemærk: Efter afslutningen af det egentlige medlemsmøde har Joachim Castenschloïd tilbudt at åbne for Borreby Teater og fortælle om tilblivelsen og tankerne derom.

Sensommerudflugt

Vi er glade for nu at kunne invitere LøS-medlemmer med ægtefæller, driftsledere mv. på den årlige sensommerudflugt tirsdag d. 5. september.

Turen går til Ryegaard & Trudsholm Godser.

På disse ejendomme er oplevelsesøkonomi og turisme udviklet i helt særlig grad ligesom ejendommens inspirerende planteavlbrug er omfattende og blandt andet SEGES IPM-modelejeendom og vært for IPM-messe i september. Seneste nytilkomne aktivitet er et samarbejde med en nystartet mælkeproducent, der lejer sig ind i godssets bygninger.

Program for sensommerudflugt tirsdag d. 5. september

- Kl. 07.50 afg. P-plads ved Stensved, motorvejsafkørsel 41 på E47s
- Kl. 08.30 afg. Busholdeplads Næstved Storcenter, Holsted Alle, Næstved
- Kl. 09.05 afg. Ringsted Outlet, Klosterparks Allé 1, Ringsted
- Kl. 10.00 – 16.00 Ryegaard & Trudsholm Godser:
- o **Godsejer Johan Scheel** fortæller om Ryegaard og Trudsholm godser, CSR, biodiversitet i skov og på mark, samarbejde med Lejre Kommune samt total ombygning af avlsbygning fra 1876 til gæstehus
 - o Markbruget og ny teknologi i maskinparken, v. **driftsleder Henrik Nielsen**
 - o Nystartet mælkeproduktion – bedriftssamarbejde, v. **Christian Lohmann**
 - o **Frokost**
 - o Projektudvikling på landbrugsejendomme – energi, byggeri, vækst i lokalområder, v. **udviklingsdirektør Søren Kjærsgaard, Sparekassen Sjælland-Fyn**
 - o Ryegaard Dyrehave
- Kl. 16.45 Ankomst Ringsted
- Kl. 17.25 Ankomst Næstved
- Kl. 18.10 Ankomst Stensved

Pris for deltagelse: 350 kr/voksen, 175 kr/barn u. 15 år. Dækker bustransport samt kaffe/te i bus. I bussen kan desuden købes øl og vand. Sparekassen Sjælland-Fyn er vært ved frokosten.

Tilmelding: Senest torsdag d. 31. august 2023 til foreningssekretær Charlotte Frimer Petersen på cfp@loes.dk eller tlf. 61 75 43 20, gerne ved sms.

Ret til aflysning forbeholdes ved for få tilmeldinger.

Opfordrer landmænd til at deltage: IPM-dag på Trudsholm Gods med fokus på præcisionslandbrug

Det er gratis at deltage i hele IPM-dagen, hvor landmænd kan hente nutidig og praktisk inspiration til egne forhold derhjemme, samt få et kig ind i de kommende års forventede sprøjteteknik.

IPM-dag med rekordmange deltagere

Med rekordmange deltagende landmænd og rådgivere blev IPM-dagen for nylig afholdt for tredje år i træk på Trudsholm Gods på Midsjtjælland.

Medlemsmøde

Torsdag d. 12. oktober 2023 kl. 13.00 – 16.15

Møllerisalen på Gunderslevholm

Program

Kl. 13.00 *Velkommen v. formand Claus Neergaard*

Kl. 13.05 *Hvilken nytte kan vi som landmænd få af arealer, der udtages fra egentlig landbrugsmæssig drift?*

Det øvrige samfund og vore politikere lægger et vedholdende pres på landbruget for at nedbringe det dyrkede areals omfang. Hvordan gøres disse arealer mest nyttige og lønsomme? Skal de afgræsses, tilplantes, udnyttes til vådengsprojekter, minivådområder, naturgenopretning jagt eller andet – hvad er muligheder, begrænsninger og økonomi?

v. udtagingskonsulent Mikael Kirkhoff Samsøe, VKST

Kl. 14.00 *Hvad ligger der i mulighederne i jordtip?*

De mange byggeprojekter, både offentlige og private, skaber et stærkt og voksende behov for, at overskudsjord flyttes – typisk til landmænd. Hvad er reglerne, hvad skal man tage i agt, hvad er økonomien og hvad sker der med dyrkningsvilkårene de første år efter jordpåfyld *v. konsulent Ann Frost, Agrovi*

Kl. 14.50 *Kaffepause*

Kl. 15.15 *Hvad ser vi ind i ved overenskomstfornyelserne 1. marts 2024?*

Hvilket lønpres kan forventes og er der ændrede vilkår for honorering af særlige kompetencer og anciennitet? GLS-A hører meget gerne på indtryk fra de primære arbejdspladser. *v. direktør Anne Marie Hagelskjær-Smit og chefkonsulent Morten Vinding, GLS-A (Arbejdsgiverforeningen)*

Kl. 16.05 *Afrunding og kort politisk status v. formand Claus Neergaard*

Sted: Gunderslevholm, Gunderselvvej 17, 4160 Herlufmagle

Tilmelding: Senest mandag d. 9. oktober kl. 12.00 til foreningssekretær Charlotte Frimer Petersen på tlf. 61 75 43 20 gerne sms eller e-mail: cfp@loes.dk

Deltagerbetaling: Gratis

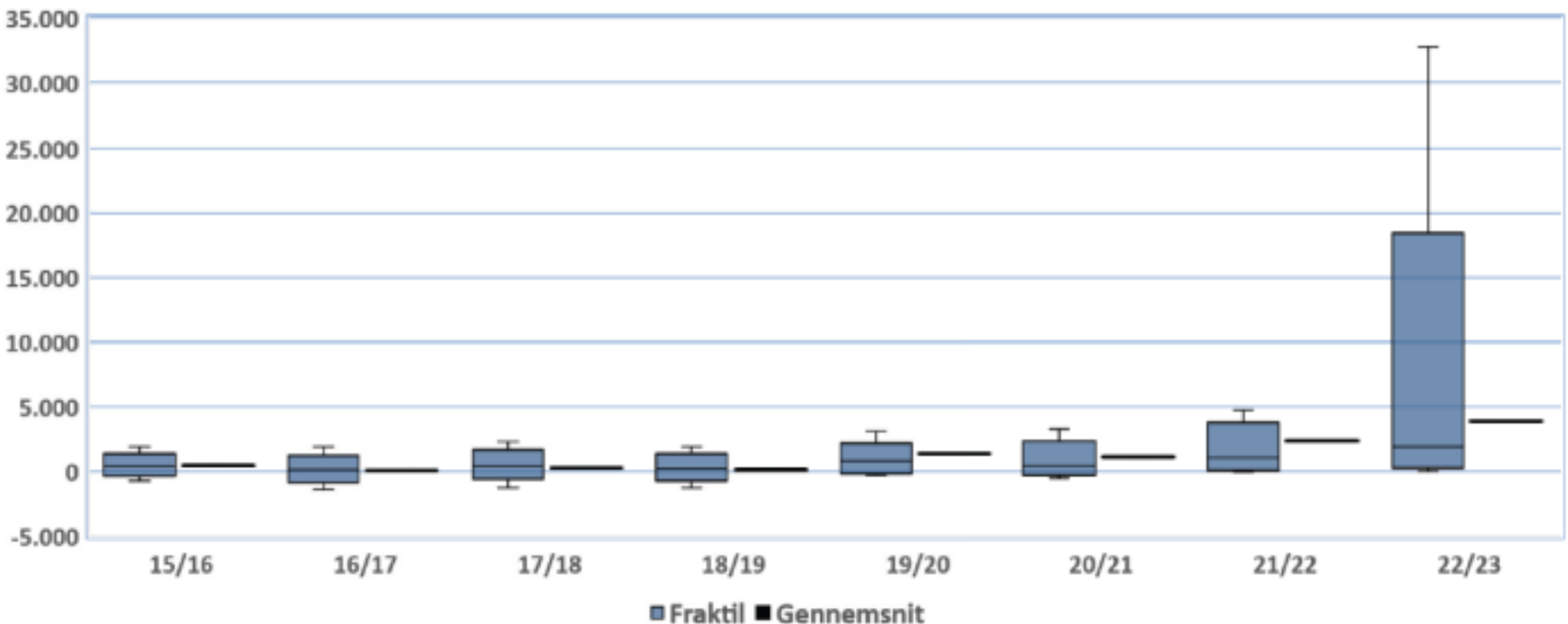
Velkommen !

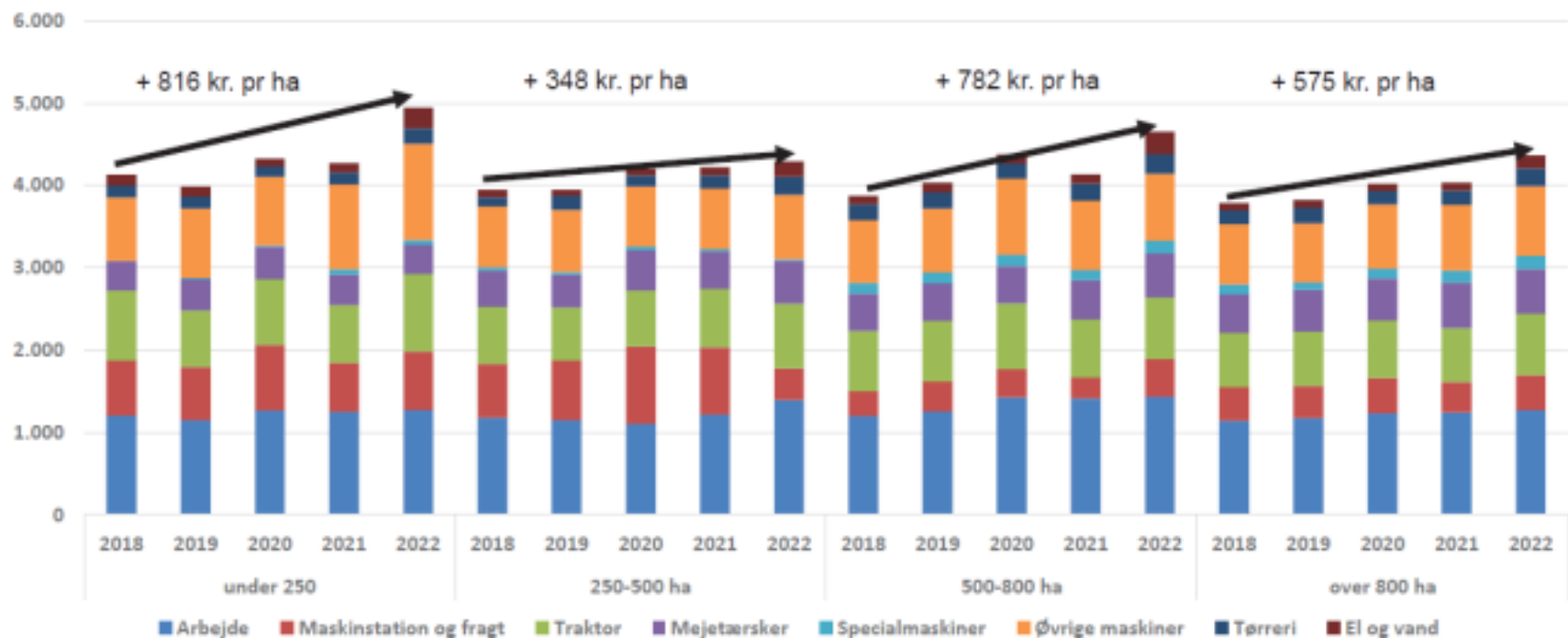

Årets resultat uden husdyr 1.000 kr. pr. ejendom

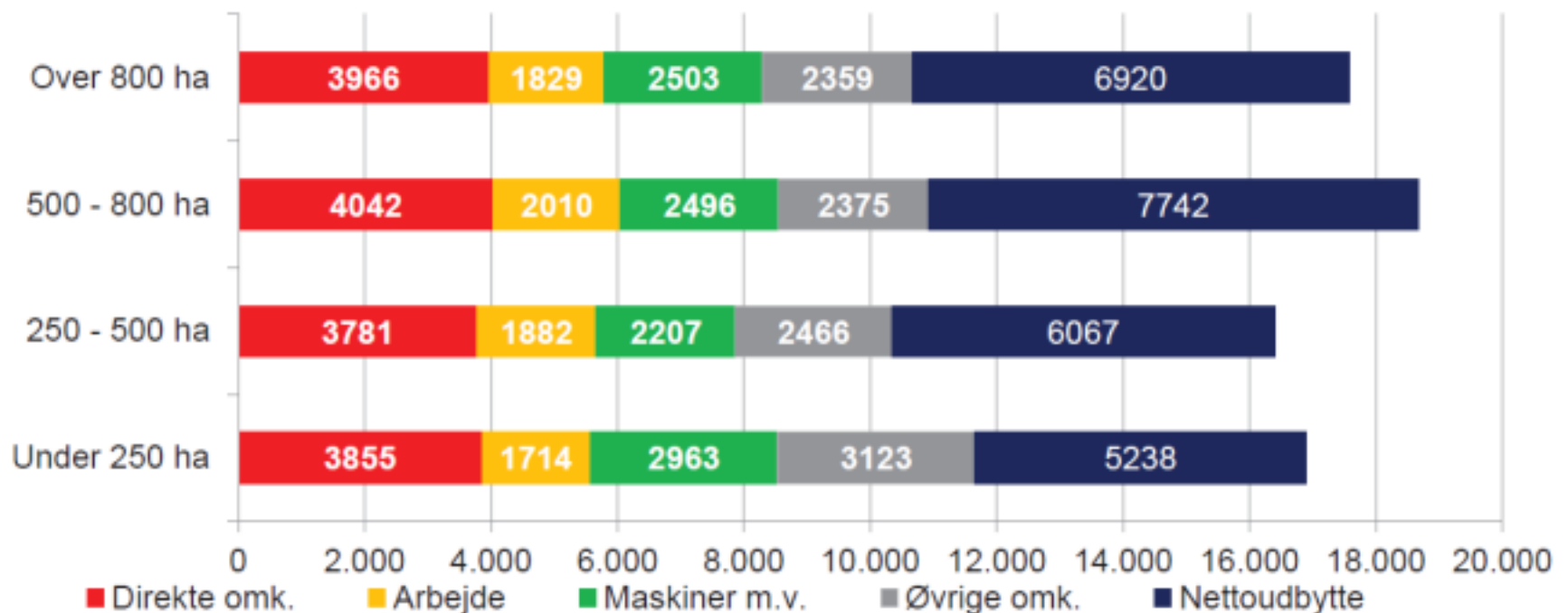

Indirekte omkostninger kr. pr. ha

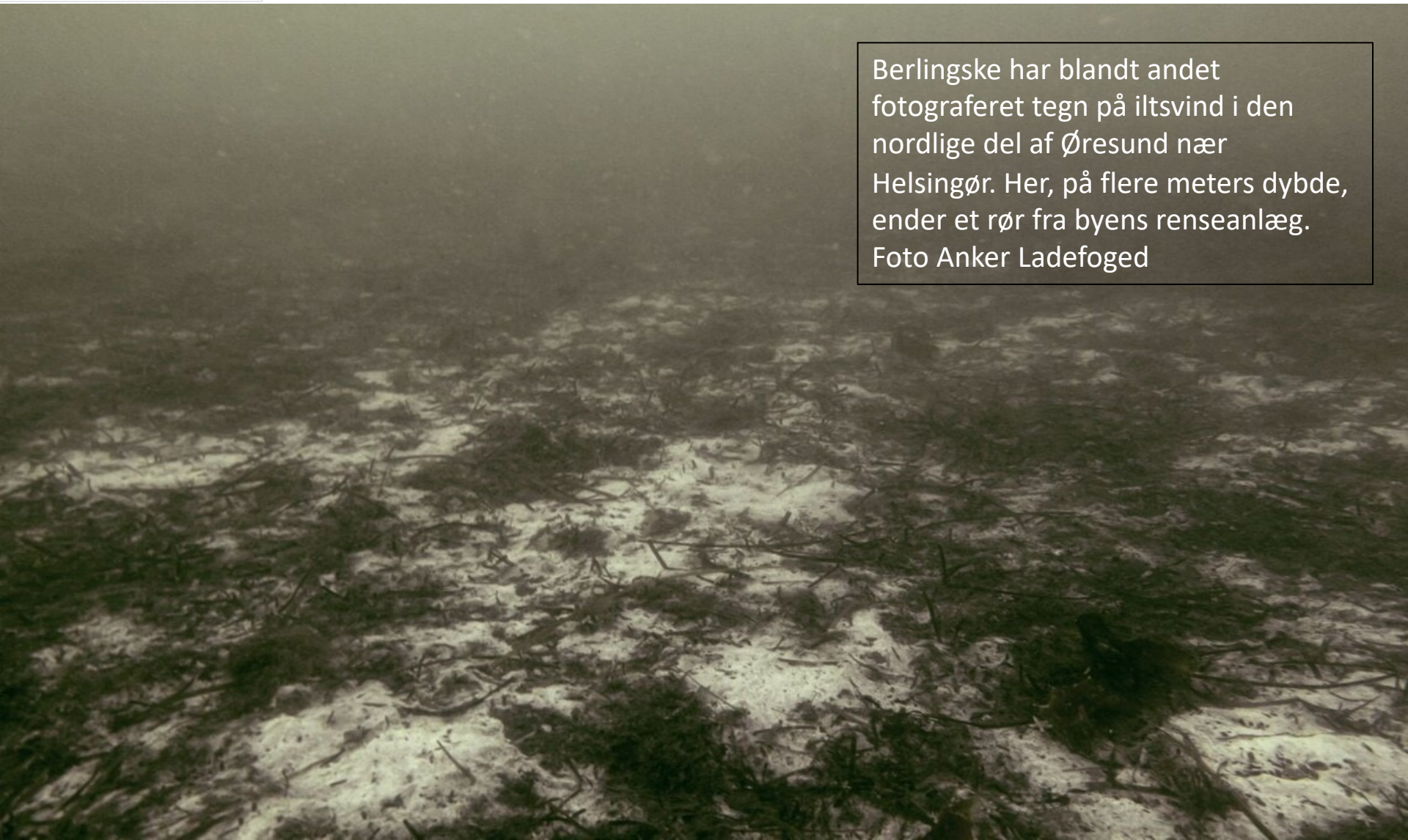
Størrelsesøkonomi (gennemsnit) Markbrug 2022/23

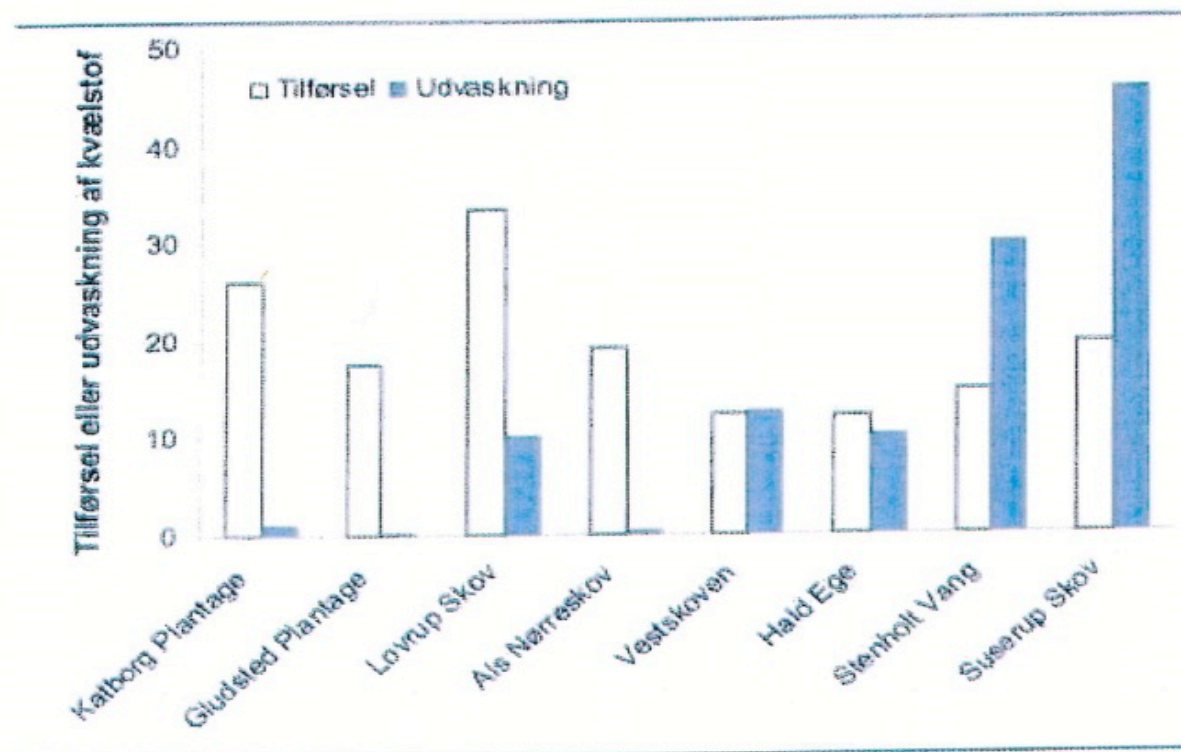

Berlingske har blandt andet fotograferet tegn på iltsvind i den nordlige del af Øresund nær Helsingør. Her, på flere meters dybde, ender et rør fra byens renseanlæg. Foto Anker Ladefoged

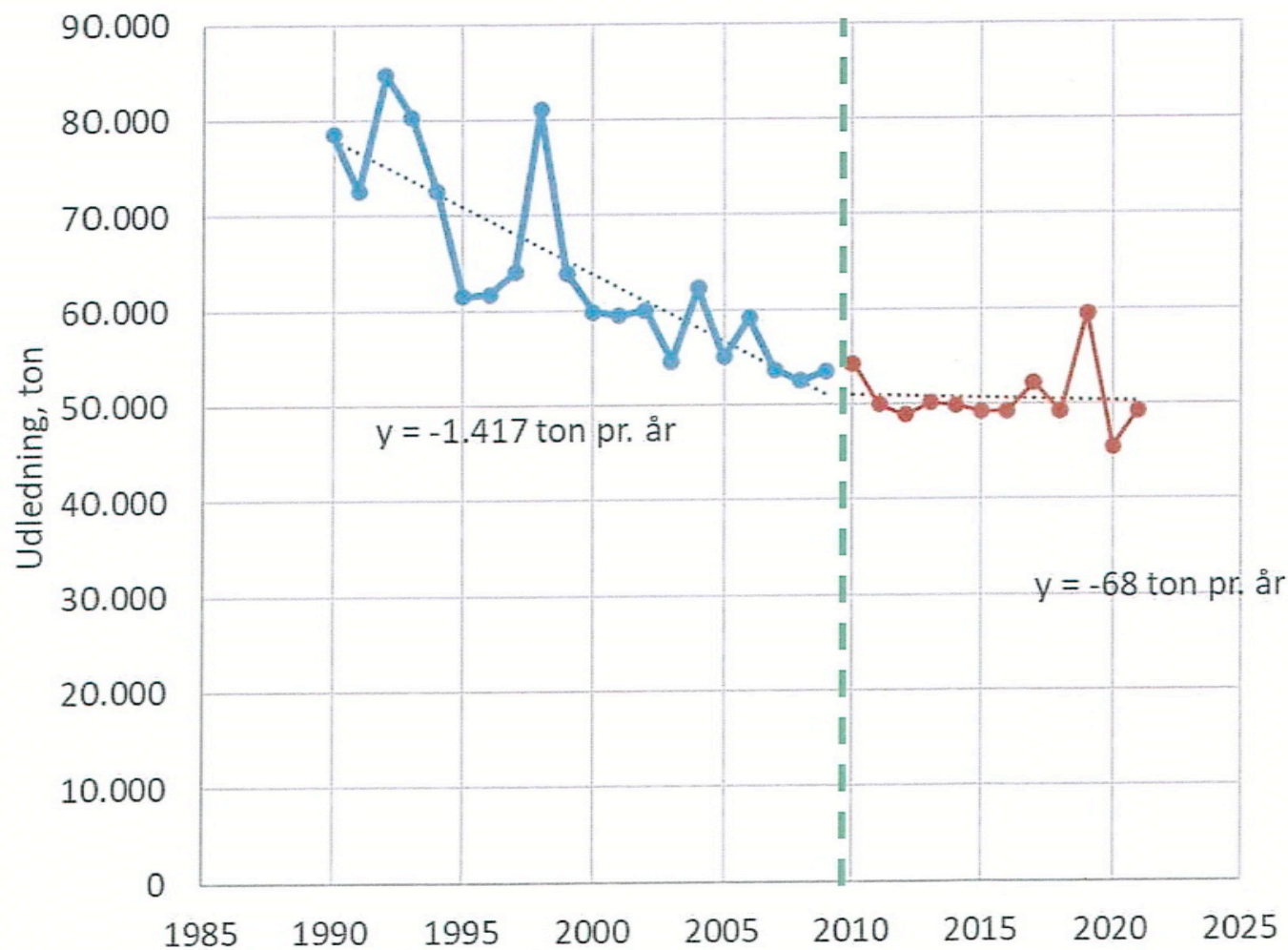

Næringsstofudvaskning fra skov (Naturbidraget)

Diffus udledning, normaliseret

Spildevandsbelastning med kvælstof – alternativ beregning

I gennem årene er erkendelsen af, at spildevand er en større og større miljøbelastning, vokset. Seges mente i første omgang, at kvælstofbelastningen i spildevand androg 1.800 tons, senere 2.800 tons pr år.

I den i det tidlige forår (2020) udkomne Novana-rapport, opgøres kvælstofbelastningen (punktkilder) fra andet end landbrug til vistnok 6.860 tons. Heri indgår bl. a. også tab fra fiskeopdræt.

Ved sammenstyknig af forskellige oplysninger kan det fremføres, at spildevandsbelastningen med kvælstof muligvis er et meget højere tal.

Forudsætningen for beregningen er følgende:

Et menneske (en PE) taber 4,4 kg N/år.

Hertil kommer, at anden menneskelig aktivitet - husdyr, saltning med urea, gødskning af plæner, golfbaner, sportspladser, industri-produktion, dambrug etc etc svarer til 2,2 kg N/PE/år.

I alt "tabes" 6,6 kg pr PE og med en befolkning på 5.781.106 (DG Stat., januar 2019) mennesker giver det 38.155 tons kvælstof, der går i spildevandssystemerne og derfra som udledning til det nære havmiljø.

Det officielle tal for registrerede overløb er på 11 %. Det siges, at det u-officielle tal for u-registrerede overløb er større, lad os sige i alt 23 % på de to poster – officielle og u-officielle.

23 % af 38.155 tons er... **8.776 tons.**

Det siges, at renseanlæg i gennemsnit har en virkningsgrad på kvælstof på 85 %.

15 % af (38.155 – 8.776) tons kvælstof... **4.407 tons.**

I alt punktkildeforurening, tons pr år... **13.183 tons.**

Det skal bemærkes, at kvælstof-tabet fra landbrugsjord i stort omfang består af ret harmløst nitrat, mens kvælstof i spildevand oftest består af højmolekylære forbindelser, der er stærkt iltkrævende i deres nedbrydning.

Hvis husspildevand i et vist omfang minder om gylle, hvor kvælstof i gylle udgør ca 1/10 af det organiske stof, så vil denne analogi føre til, at husspildevand, der tabes til vandmiljøet, vil andrage en organisk mængde på 131.830 tons.

Spildevandsskandalen fortsætter upåagtet

Danmarkskortet i en ny rapport er overplastret af steder med overløb – og her mangler der tilladelser i 82 procent af tilfældene.

Statsrevisorerne kritiserer nu i skarpe vendinger den udledning af spildevand, der foregår ukontrolleret og i store mængder.

»I 361 tilfælde er der indberettet, at mængden af spildevand er 0, selvom andre data viser, at der er udledt spildevand«.

»Konsekvensen af et utilstrækkeligt tilsyn er, at vandmiljøet, jorden og grundvandet kan være belastet unødigt«.

Sådan står at læse i en ny rapport fra Statsrevisorerne, som for nylig underrettede Folketinget. Rapporten er offentligt tilgængelig, men den har desværre ikke fået megen medieopmærksomhed.

Grelle forhold

Det er grelle forhold, rapporten fortæller om.

Der blev udledt mest urensset spildevand fra overløb til Øresund. Her blev der lukket 6.967.860 kubikmeter spildevand ud, hvilket svarer til cirka 2.000 olympiske svømmebassiner.

Den næststørste mængde af urensset spildevand fra overløb blev udledt til Odense Å, hvor tallet er 1.129.913 kubikmeter. Hvorfor mon disse to vandområder er i særlig problematisk tilstand?

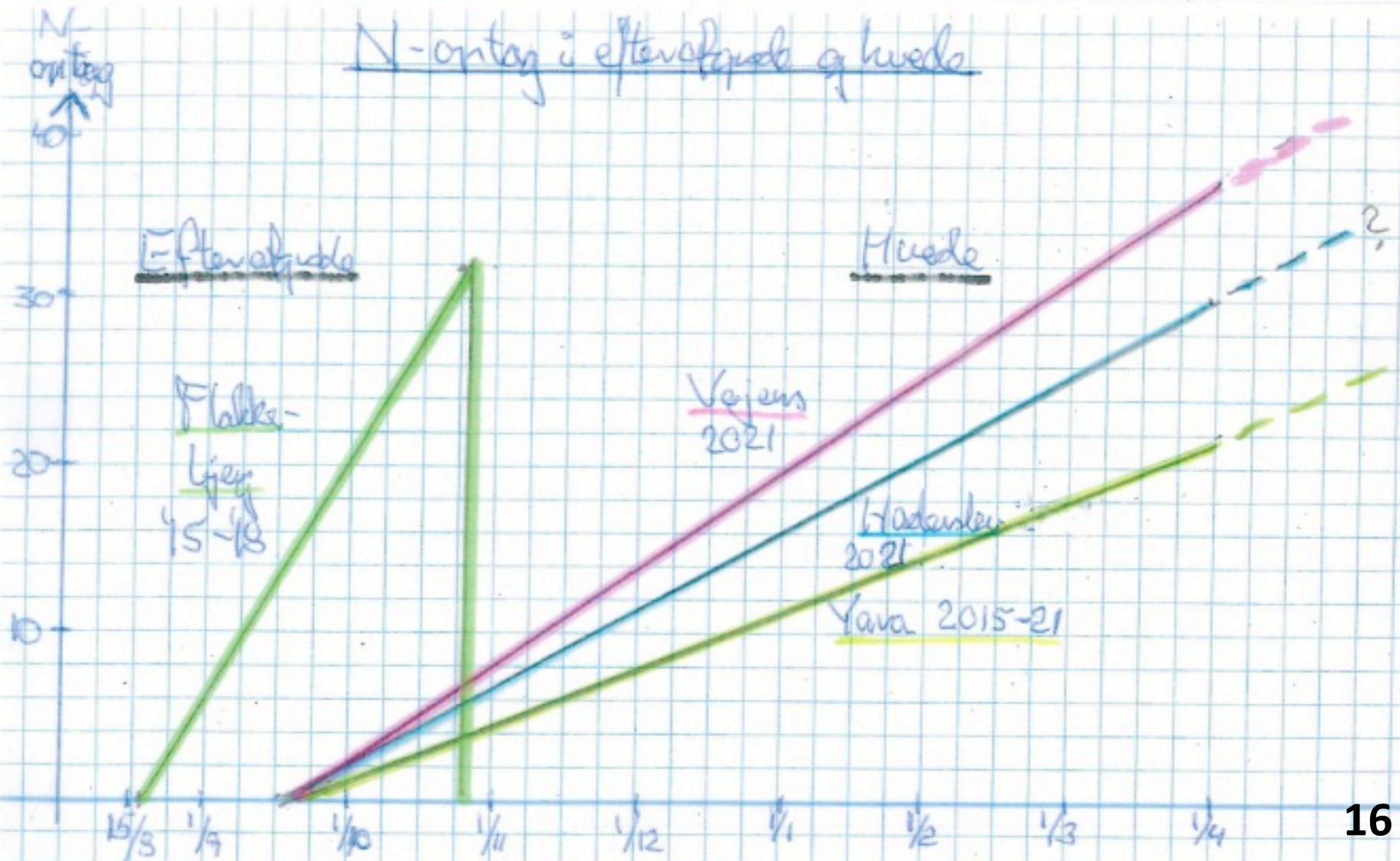
Danmarkskortet i rapporten er overplastret af steder med overløb – og her mangler der tilladelser i 82 procent af tilfældene. Hvor meget spildevand med næringsstoffer, kemi og organisk materiale er mon upåagtet løbet ud på grund af den manglende kontrol? Og så er det endda blot de kendte udløbssteder, der er omtalt.

Man må spørge, hvorfor en sådan rapport ikke har mediernes bevågenhed. Spørgsmålet er også, hvilke konsekvenser den får, specielt set i lyset af den manglende interesse for den.

Vi ønsker alle rent vand. Derfor skal vi fokusere på at få alle forureningskilder væk – så vi atter kan drikke vand samt bade trygt, og fiskene kan sprælle.

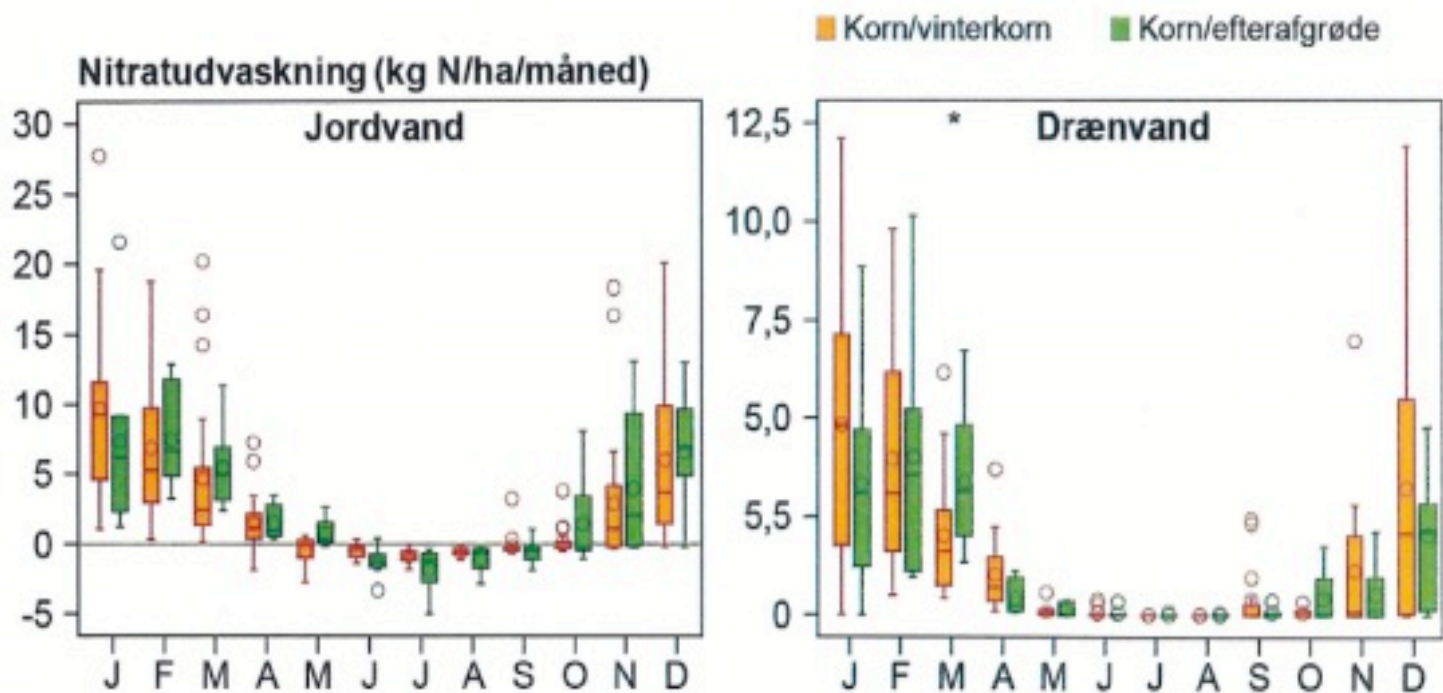

N-ontag i efterafgrøde og kvæde

Signifikant højere udvaskning fra efterafgrøder i marts i drænvand –
3,4 kg N/ha efter efterafgrøde mod 2,0 kg N/ha efter vinterkorn

Kulstofindlejring i landbrugsjorden

Beregnedede effekter (t C/ha/år) af
dyrkningselementer

	0-25 cm	25-50 cm	50-100 cm		
Græsmarker	0,95*	0,58*	0,12 ¹⁾	1,65	xxx
Efterårssåetafgr. Halm nedm	0,40*	0,02 ¹⁾	-0,02 ¹⁾	0,40	xx
Gødning fra kvæg	0,21*	-0,18 ¹⁾	-0,04 ¹⁾	÷0,01	
Efterårssåetafgr. Halm fjernet	0,01 ¹⁾	0,21 ¹⁾	0,01 ¹⁾	0,23	x
Forårssået afgrøde, halm nedmuld	-0,22 ¹⁾	0,09 ¹⁾	0,04 ¹⁾	÷0,09	
Forårssåetafgrøde, halm fjernet	-0,12 ¹⁾	-0,08 ¹⁾	0,07 ¹⁾	÷0,13	
x Efterafgrøde	0,12 ¹⁾	0,10 ¹⁾	-0,08 ¹⁾	0,14	
Pløjning	-0,13 ¹⁾	-0,09 ¹⁾	0,01 ¹⁾	÷0,21	
Gødning fra svin	0,07 ¹⁾	0,03 ¹⁾	0,00 ¹⁾	0,10	
Anden organisk gødning	0,27 ¹⁾	0,15 ¹⁾	-0,07 ¹⁾	0,35	

*Signifikant P<0,10

1) Ikke signifikant

European Journal of Soil
Science, 2014,65,730 -740

Trods ministerens udmeldinger:

Savner konkrete tiltag på generationsskifteområdet

Regeringen er klar til at sænke bo- og gaveafgiften ved generationskifter fra 15 til 10 procent ved næste årskrifte. Men der er stadig udfordringer på området, lyder det fra Landbrug & Fødevarer.

GENERATIONSSKIFTE

Hans-Jørgen Andersen
hja@landbrug.dk

Men selv om generationsskifte generelt er et godt værktøj til at sikre, at landbruget bliver videregivet, er der stadig mange udfordringer på området, lyder det fra Landbrug & Fødevarer.

Omkring 100.000 landbrugere har allerede gennemført et generationskifte, og det forventes, at tallet vil stige markant de næste år. Men der er stadig mange udfordringer på området, lyder det fra Landbrug & Fødevarer.

Vi holder ministeren i ørerne
Landbrugere vil høre om konkrete tiltag på området.

Landbrug & Fødevarer har allerede flere gange været i dialog med regeringen om tiltag på området. Men der er stadig mange udfordringer på området, lyder det fra Landbrug & Fødevarer.

Der er stadig mange udfordringer på området, lyder det fra Landbrug & Fødevarer. Men der er stadig mange udfordringer på området, lyder det fra Landbrug & Fødevarer.

Der er stadig mange udfordringer på området, lyder det fra Landbrug & Fødevarer. Men der er stadig mange udfordringer på området, lyder det fra Landbrug & Fødevarer.

Der er stadig mange udfordringer på området, lyder det fra Landbrug & Fødevarer. Men der er stadig mange udfordringer på området, lyder det fra Landbrug & Fødevarer.

Landbrug & Fødevarer har allerede flere gange været i dialog med regeringen om tiltag på området.

Trods ministerens udmeldinger er der stadig udfordringer på området, lyder det fra Landbrug & Fødevarer.

Effektivt Landbrug

PLANTER | 17-03-2023 14:45:31 |

Dakofø ønsker et opgør med territorialprincippet i klimaberegning

Med det nuværende territorialprincip kan det klimamæssigt bedre betale sig at købe mere soja i Brasilien og stoppe proteindyrkning i Danmark. Ligesom det bliver bedre at købe endnu mere gødning i udlandet fremfor at starte en grøn gødningsproduktion op herhjemme. - Det er helt galt, lød det på Dakofos generalforsamling fredag.

Effektivt Landbrug

FINANS | 24-10-2023 14:00:37 |

Nordea sætter klimamål op for landbruget

Nordea melder nu klart ud, at banken vil nedbringe sine landbrugskunders klimaudledning frem mod 2030.

Nordea vil arbejde hen imod en reduktion på 45-55 procent blandt sine danske kunder i landbruget, blandt andet ved at stille krav til de projekter, banken låner penge ud til, lød det fra bankens landbrugsdirektør Morten Riget i AgriWatch i sidste uge. Arkivfoto: Henning K. Andersen

Regn med landbruget

Claus Neergaard, Landøkonomisk Selskab. Foto: Privat

Alle planter og træer suger CO₂ ud af atmosfæren og foretager hermed en meget påskønnet CO₂-fangst, som andre producerende erhverv higer efter. Jo bedre planterne gror og trives, desto mere CO₂ optager de. Det er en helt naturlig og helt enestående proces, som også vi i den moderne verden skal kende og glædes ved. Det er jo grundlaget for liv.

I gamle dage var CO₂-regnskabet for både Danmark og verden neutralt. Der var balance med fotosyntesen. Men efter man begyndte at hive millioner af tons fossilt brændstof op af jorden, er CO₂-andelen i atmosfæren steget voldsomt. Det er et problem, påpeges det blandt andet af FN's klimapanel IPCC og de danske politikere. Men de går ikke kun efter de fossile brændstoffer, som de burde – de vil nu også regulere de naturlige, biologiske processer.

Det anslås herefter, at landbrugssektoren samlet set udleder 14 millioner tons CO₂e årligt. Her glemmes naturens opsamlende faktor, når der regnes og frygtes. Der regnes så at sige kun med udgifter (udledning) – ikke med indtægter (optag).

De danske politikere glemmer desuden, at vi bor på en klode, hvor hverken naturen eller CO₂-udslip kender grænser. De glemmer, at landbrugsproduktionen er forskellig verden over – afhængig af teknologiudvikling, jordbund, nedbørsforhold med videre.

Verden har ikke brug for, at CO₂e-udslippet fordeles jævnt over kloden, men at produktioner lægges, hvor de er mest miljøeffektive. Verden har jo brug for fødevarerne. Dansk landbrug ligger helt i klimatoppen, når der ses på, hvor lidt CO₂, der medgår til produktion af mælk, kød og planter. Vores såkaldte miljø-efficient, populært sagt input-output-forhold, er helt i top. Men fordi danske politikere betragter Danmark i en osteklokke, vil man skære i den danske fødevarerproduktion, for at Danmark kan pudse sin klimaglorie – »feel good« kaldes det – på verdens bekostning. Landbrugsorganisationer som Bæredygtigt Landbrug og Agerskovgruppen har sammen med Landøkonomisk Selskab advaret om, at det vil flytte eksempelvis mælkeproduktion fra Danmark, hvor CO₂-aftrykket på en liter mælk er omkring 900 gram, til lande, hvor CO₂aftrykket oftest er over det dobbelte. Det vil da slet ikke hjælpe verdens klima.

Samtidig negligerer både FN og de danske politikere landbrugets CO₂-optag. En hvedemark, hvor man høster 8,5 tons kerne, optager netto cirka 16.000 kg CO₂ pr. ha, når halmen udnyttes. Således optager dansk landbrugs planteproduktion omkring 36 millioner tons CO₂. Det er en særdeles positiv faktor for klimaet og er over 2,5 gange det forkætrede tab (udledning) på 14 millioner tons. Landbrugssektoren er eneste segment, der optager CO₂ i overflod. Skar man landbrugsproduktionen ned til det halve, ville netto CO₂-fangsten falde meget. Ophørte man helt med planteproduktion og lod arealerne ligge som vild natur, ville nettofangsten blive minimal.

Landbruget og dens CO₂-fangster er en vigtig og positiv faktor i Danmarks klimaregnskab. Regn med landbruget. Jo bedre afgrøder og jo mere intensivt, vi dyrker markerne – jo mere CO₂ optages, og jo mere mad får verden.

Effektivt Landbrug

DYRSKUE | 26-11-2022 08:26:23 |

Sjovt og spændende – og masser af overarbejde

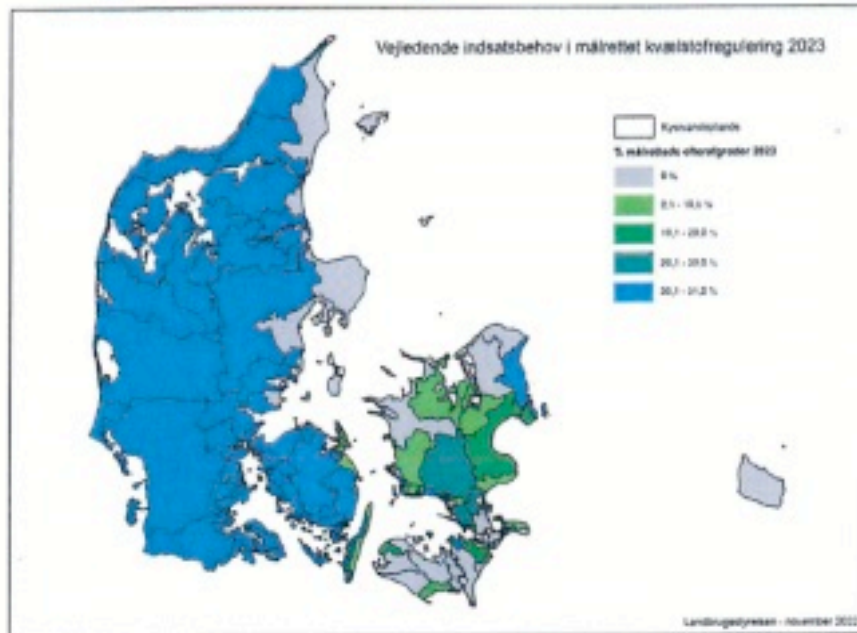
Camilla Dupont ser tilbage på sit første år som direktør for Roskilde Dyrskue, der er godt i gang med planlægningen af 2023-skuet.

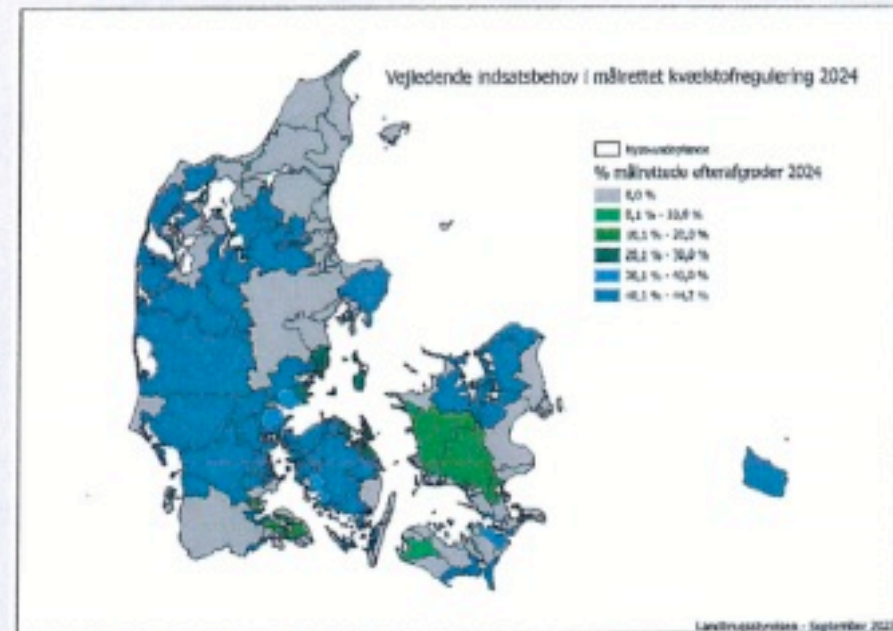
Camilla Dupont (til højre) tiltrådte for godt et år siden som direktør for Roskilde Dyrskue, hvor Helle Lyngfeldt (til venstre) har været ansat i en lang årrække. Foto: Jesper Hallgren

44% målrettede efterafgrøder må afvente nye vandplaner

- Indsatskrav, målrettede efterafgrøder 2023
- Total 3.500 tons N
- Maksimalt 31,2 pct.

- Indsatskrav, målrettede efterafgrøder 2024
- Total 3.500 tons N
- Maksimalt 44,2 pct.

Landbrugsformand: - Tilliden til frivillige projekter har lidt et knæk

Hvis man virkelig vil gøre noget godt for udtagningen af lavbundsjord i Danmark, så bør den danske stat træde i karakter og lade være med at kræve midler tilbage – med 11 procent i rente – fra landmænd, der frivilligt har udtaget lavbundsjord. Det mener formanden for Spiras, Henrik Jessen, som tager en eventuel trussel fra EU med et gran salt.

Alexander Dornwirth
ad@effektivtlandbrug.dk

■ Lavbundsjord er et stort tema i tiden. Senest kom det frem, at der er igangsat 38.628 hektar lavbundsprojekter i Danmark, og udtagningen af lavbundsjord fik sit helt eget tema under finansloven. Formanden for landbrugs- og rådgivningsforeningen Spiras, Henrik Jessen, fortæller, at de stadig vil rådgive landmænd til at gå ind i eventuelle forundersøgelser af deres jord for at se mulighederne for udtagninger af arealer.

Men han er også bekymret for, om Landbrugsstyrelsen og Miljøstyrelsen krav om tilbagebetaling overfor en række landmænd, et beløb der samlet løber op i 9,6 millioner kroner – med 11 procent i rente – vil få flere landmænd til at være varsomme med at indgå i

projekter. Og derfor bør miljøministeren træde i karakter og få sløjdet kravet hurtigst muligt, mener han.

- Det er jo klart, at det er et stort tema for landmænd. Det er jo ikke noget, vi på nogen måde kan acceptere. Derfor er vores holdning også i Spiras, at vi forventer, at ministeren går imod EU og siger, at vi ikke kommer til at kræve den her tilbagebetaling. Og så må EU lægge en sag an mod Danmark i yderste konsekvens, siger formanden, som ville tage en sådan trussel med et gran salt.

- Hvis det er det, vi ender, så tror jeg ikke på, at EU vil gøre alvor af det, lyder det fra formanden.

- Det kan ikke være rigtigt, at man ikke kan stole på en aftale, der er indgået. Vi har jo mange landmænd, som faktisk er klar til at gå ind i de her projekter. Der har været en rigtig stor opbakning

■ - Det kan ikke være rigtigt, at man ikke kan stole på en aftale, der er indgået. Vi har jo mange landmænd, som faktisk er klar til at gå ind i de her projekter. Der har været en rigtig stor opbakning til det, og det håber jeg selvfølgelig, at der kan blive ved med at være, fortæller Henrik Jessen.

til det, og det håber jeg selvfølgelig, at der kan blive ved med at være, fortæller Henrik Jessen, der mener, at udtagning af lavbundsjord er en vigtig del af både klimaindsatsen, kvælstofløsning og mere biodiversitet.

Mangel på ressourcer

Henrik Jessen fortæller, at det stadig er en god ide at indgå i en forundersøgelse, der kan afklare, om et projekt er muligt. Men han forstår også godt, at landmænd i dag er ekstra opmærk-

som på, hvordan man er stillet til de her aftaler.

- Der er stadigvæk nogle ting, hvor vi kan gøre det mere smidigt og gøre det nemmere og få skabt nogle bedre lokale løsninger. Det skal vi gøre alt, hvad vi kan for at arbejde for. For det er det, der skal til, siger Henrik Jessen.

Henrik Jessen påpeger, at projekterne spænder over en proces, der typisk kan tage fem til syv år at få realiseret, og det er ærgerligt, men det skyldes mangel på ressourcer i det offentlige.

- Der er nu samlet set 38.628 hektar i forundersøgelse eller igangsat, og flere kommer til, så jeg frygter, vi ikke får kørt sagsbehandlingen med det samme. Det betyder også, at lige godt 60 procent mangler at komme i gang. Skal vi have dem med også, så skal vi have den største mulige fleksibilitet og de bedste ordninger, for de nemme hektar er typisk i den første runde, siger formanden.

Henrik Jessen har ikke det fulde overblik over, hvordan lavbundsprojekterne er fordelt i Danmark, men han fortæller, at man i hans hjemegn, Tønder Kommune, har 9.500 hektar dyrket lavbundsjord. Kun Aalborg Kommune har flere hektar. På landsplan er der ca 180.000 hektar, og deraf skal altså de 100.000 hektar tages ud.

Kun en tåbe frygter ikke frivillige aftaler med staten

EL 15/11-23

LEDER

FOR NYLIGT LØD det i den politiske kvælstofdebat hos DR, at de frivillige aftaler med landmændene og baselineeffekten har slået fejl, siden dele af vandmiljøet gisper. Afsenderen af det budskab var professor og havbiolog Stiiig Markager, der er marin-ekspert. Men åbenbart også ekspert i frivillige aftaler mellem stat og landbrug, siden DR bruger ham som ekspert på området. Det har dog ikke været muligt for os at finde havbiologens forskning om frivillige aftaler mellem stat og landmænd.

VI TVIVLER FAKTISK på, at havbiologer forsker i frivillige aftaler. Og hvis Stiiig Markager rent faktisk forsker i den slags, vil han, hvis han gør sit arbejde ordentligt, finde ud af, at staten ikke er værd at lave aftaler med for landmænd. For staten løber helt og aldeles fra sit ansvar, når staten begår fejl. Det viser en aktuel sag om det, nogle medier har døbt »klimajord«, men som i fagkredse kendes som paragraf 3-jorde. Et emne vi her i avisen har omtalt gentagne gange, og som EU-retsekspert og advokat Hans Sønderby har advaret imod længe.

SAGEN ER, AT EU's regler for statsstøtte fej-

er de danske myndigheders tilgang til frivillige aftaler mellem stat og landmænd helt af bordet. Hundrevis af landmænd skal nu tilbagebetale den støtte, de tidligere har aftalt med Landbrugsstyrelsen og staten. Landmændene har, som vi har for vane her til lands, handlet i tillid og i god tro til statsminister Mette Frederiksens velfærdsstat, hvor netop arbejdsomhed og tillid ifølge selvsamme statsminister jo er hjørnesten. Gør din pligt og kræv din ret. Betalt din skat og få noget igen for din indsats.

DET GÆLDER SÅ ikke for de landmænd, der på grund af fejl på statens siden nu skal bøde for, at staten ikke kender EU's statsstøtteregler. Tilbagebetalingen er med 11 procent i rente oveni. Her skal man huske Stiiig Markagers kritik af frivillige aftaler med landmænd. Man skal huske de danske myndigheders pres på danske landmænd om at indgå nye frivillige aftaler omkring boringsnære beskyttelsesområder, BNBO. Og man skal huske på, at stribevis af landbrugets folkevalgte kraftigt opfordrer sine medlemmer til at indgå frivillige BNBO-aftaler med myndighederne, hvor der udbetales kompensation.

MAN SKAL OGSÅ huske, at den selvsamme EU-retsekspert, som advarede mod, at vi i Danmark kunne falde i EU's statsstøtte-

fælde med paragraf 3-jordene, har advaret mod præcis det samme omkring BNBO. Og hvad nu? Hvor er tilliden mellem landmænd og stat henne, når hele CO₂-afgifts-cirkuset bliver rullet ud inden længe. Her skal store beløb igen skifte hænder mellem landmænd og stat. Og tilbage igen. Nogle landmænd vil stå tilbage med enorme regninger. Andre måske blive kompenseret af staten for CO₂-indsats i klimaets navn. I den bedste tro og tillid til staten. Men hvad nu, hvis staten, selvom den forsikrer det modsatte, igen tager fejl udi EU-ret? Skal klimakompenserede landmænd så igen til lommerne en dag, hvor alle med ministerkasketter anno 2023 for længst er skiftet ud, og ingen tager ansvar for noget som helst.

DANSKE LANDMÆND HAR set det hele før. De har oplevet det hele før. End ikke en skriftlig aftale med den danske stat kan man altså stole på i dette land. Det må virkelig mane til eftertanke. Ikke kun hos de landmænd, der nu må til lommerne. Men også hos alle dem, der presser på for at indgå flere frivillige aftaler med en stat, der øjensynligt ikke er hjemme i EU-ret, og som, når den bliver afsløret i sine fejl, løber fra enhver form for ansvar. Med en lettere omskrivning af et godt råd fra Søsportens Sikkerhedsråd kan vi konstatere: Kun en tåbe frygter ikke frivillige aftaler med staten.

DET
MENER
VI

PINLIGT
End ikke en
skriftlig aftale
med den danske
stat kan man
altså stole på i
dette land. Det
må virkelig mane
til eftertanke

Jyllands-Posten

05/10/2023 KL. 05:37

Landmænds troværdighed er historisk høj

Landmændene scorer deres højeste gennemsnit i analysens historie, men sundhedspersonale topper fortsat listen.

Landmændenes højdespring tyder på, at danskerne har lagt mærke til de mange historier om konkret, grøn handling ude på gårdene, mener Nicolaj Taudorf Andersen. (Arkivfoto). - Foto: Henning Bagger/Ritzau Scanpix

1. (1) Jordemødre: 4,16
2. (3) Læger: 4,08.
3. (2) Sygeplejersker: 3,98.
4. (6) Fysioterapeuter: 3,85.
5. (5) Politibetjente: 3,83.
6. (4) Bibliotekarer: 3,83.
7. (7) Ingeniører: 3,81.
8. (8) Tandlæger: 3,79.
9. (9) Psykologer: 3,72.
10. (10) Soldater: 3,67.
11. (14) Pædagoger: 3,59.
12. (11) Skolelærere: 3,59.
13. (12) Revisorer: 3,57.
14. (15) Præster: 3,51.
15. (13) Sosu-hjælpere: 3,50.
16. (16) Advokater: 3,48.
17. (18) Landmænd: 3,44.
18. (17) Buschauffører: 3,40.
19. (19) Håndværkere: 3,27.
20. (20) Socialrådgivere: 3,24.
21. (21) Embedsmænd: 3,07.
22. (22) Bankrådgivere: 3,00.
23. (23) Ejendomsmæglere: 2,67.
24. (24) Journalister: 2,60.
25. (25) Bilforhandlere: 2,45.
26. (26) Politikere: 2,26.
27. (-) Influencere: 1,83.

